



En "brændemur" med jord på toppen giver liv, klima og en ny oplevelse i haven

Den nye trend: Haven skal være klima og biodiversitets venlig

Som alt mulig andet udvikler også opfattelsen af haven sig. I mange år har trenden været, at haven skulle være pæn. Græsset skulle klippes en gang eller to om ugen, hækken skulle være klippet allersenest til Sankt Hans og ukrudt var bandlyst, så meget endda, at det var helt i orden at bruge pesticider for at opretholde idealet. Men sådan er det ikke mere.

Vores haver bliver gentænkt i disse år. Det der med en friseret græsplæne, en veltrimmet hæk og en effektiv giftsprøjte er passé. Nu bliver der i stedet tænkt på biodiversitet og klima i haven – heldigvis. Og det kan gøres på mange måder. Det er der skrevet tykke bøger om. Men man behøver ikke at gøre det så kompliceret. For der er kun to hovedregler, man skal gå efter for at komme på rette vej. Dels skal man have flere planter, mere biomasse i haven. Og dels skal man indrette haven, så man fjerner så lidt som muligt fra den. Helst ingen ting. Altså om muligt "Afskaf haveaffald". Alt der er vokset op i haven, har værdi. Dels binder det CO₂ og dels giver det liv til alle de organismer, der lever af at bryde det ned igen. Så jo mere grønt, jo flere planter og planterester, jo mere klima og biodiversitet.

Helt konkret har vi samlet nogle tommelfingerregler til, hvordan du gør din have mere klima og biodiversitets venlig:

- (1) Lad planterne vokse lidt mere frit og sæt pris på det, der kommer af sig selv.
- (2) Opgiv noget af den friserede græsplæne, og lad græsset ligge, når du slår plænen, eller saml det op og

brug det i mellem rækkerne i køkkenhaven, under buske eller i kompostbunken.

(3) Lav kvasbunker til grenaffaldet – og bliv gode venner med pindsvinet. Til gengæld tager den så sneglene.

(4) Lad så vidt mulig fældede træer blive i haven. Sav dem op og læg dem i en bunke eller rundt om i haven.

(5) Lad træstubbe stå og grav ikke rødderne op. Sæt i stedet en krukke på stubbene eller brug dem som foderbræt.

(6) Lad noget af hækafklippet ligge under hækken og saml resten i en bunke bagerst i haven.

(7) Indret din have med flere steder, hvor du kan smide ukrudt, afklip og grene, så du aldrig skal gå langt med det. Samlet får du en mere spændende klima og biodiversitets venlig have, der ikke er så arbejdskrævende, som du med andre ord får mere tid til at nyde.